

Tietolaatikko kandle: neurokirurgia

Mikä? Neurokirurgia on yksi kirurgisista erikoisaloista. Erikoisala keskittyy keskushermoston ja selkärangan sairauksien ja vammojen operatiiviseen hoitoon ja neurotehohoittoon. Potilaiden ikä vaihtelee vastasyntyneistä vanhuksiin.

Mitä? Tyypillisiä neurokirurgien hoitamia tauteja ovat esimerkiksi aivo- ja selkäydinkasvaimet, akuutit aivovammat, monet aivoverenvuodon muodot ja niitä aiheuttavat aivoverisuonipohkeavuudet, selkärangan kulumasairaudet ja aivo-selkäydinnestekierto-häiriöt. Näiden lisäksi monia neurologisia ja psykiatrisiakin sairauksia voidaan hoitaa niin sanotuin funktionaalisen neurokirurgian keinoin, joihin kuuluvat esimerkiksi liikehäiriöiden, epilepsian ja psykiatristen sairauksien hoidossa käytettävät syväaivostimulaatioleikkaukset, vaikean epilepsian kallonsisäinen diagnostiikka ja leikkaushoito, sekä vaikean kroonisen kivun hoidossa käytettävä selkäydinstimulaatio.

Työnkuva. Valtaosa neurokirurgista työskentelee yliopistosairaaloissa. Selkärangan kulumasairauksien leikkauksia tehdään myös pienemmissä sairaaloissa ja yksityissektorilla. Työhön kuuluu leikkaamisen lisäksi vuodeosastotyötä, teho-osastotyöskentelyä yhdessä neurotehohoitolääkäreiden kanssa, poliklinikkatyöskentelyä ja läheistä yhteistyötä neuro-radiologien kanssa, sillä sekä kuvantaminen että aivoverisuonisairauksien endovaskulaarinen toimenpideradiologia ovat hyvin keskeinen osa päivittäistä toimintaa. Työhön sisältyy runsaasti päivystämistä koko uran ajan. Yliopistosairaalaympäristön myötä huomattava osa neurokirurgista tekee uransa aikana paljon myös akateemista tutkimustyötä.

Erikoistuminen. Kuuden vuoden erikoistumiskoulutus koostuu yhdeksän kuukauden terveyskeskusjaksosta, yhdeksän kuukauden reunakoulutuksesta (kolme kuukautta neurologiaa, kolme kuukautta muuta kirurgian alaa, kolme kuukautta valinnaista neuro- tai kirurgista alaa) sekä neljän vuoden ja kuuden kuukauden neurokirurgian erikoistumiskoulutuksesta, joka suoritetaan kokonaisuudessaan yliopistosairaalassa.

Yleistä. Vuonna 2016 Suomessa oli 73 neurokirurgia. Neurokirurgien määrä on koko 2000-luvun lisäntynyt Suomessa reilusti. Lisätietoja: <http://erikoisalani.fi>, <http://www.snky.fi/>.

AKI LAAKSO ja MAIJA TARKKANEN

